

# Spis treści

**Oświadczenia współautorów i redaktora** 15

**Podziękowania** 16

*Prof. Witold Wilczyński*

**Słowo od wydawcy. Definiowanie zagrożeń** 19

*Piotr Plebaniak*

**Przedmowa. Percepcja jest wszystkim** 21

## **Część I. Traktat Sun Zi Sztuka wojny**

**Czym jest, a czym nie jest traktat Sztuka wojny?** 39

**Przekład traktatu Sztuka wojny na język polski** 51

## **Część II. Młóto starożytnych**

**Maksymy i spostrzeżenia o rządzeniu państwem  
i toczeniu wojen.**

**Wyciąg z dorobku chińskiego:**

**Sześć tajemnych strategii czcigodnego Jianga** 154

**Trzy strategie Huang Shigonga** 170

|                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Metody Sima</i>                                                                                         | 178 |
| <i>Księga Mistrza Wu</i>                                                                                   | 181 |
| <i>Księga Mistrza Wei Liao</i>                                                                             | 184 |
| <i>Księga Mistrza Doliny Duchów</i>                                                                        | 190 |
| <i>Pytania i odpowiedzi pomiędzy Tang Taizongiem a Li Weigongiem</i>                                       | 192 |
| <i>Tajemna Księga Najwyższej Bieli</i>                                                                     | 39  |
| <i>Maksymy z ksiąg rozmaitych</i>                                                                          | 201 |
| <i>Ponadczasowe maksymy i spostrzeżenia o konfliktach i naturze ludzkiej. Wyciąg z dorobku zachodniego</i> | 206 |

### **Część III. Impresje, wizje oraz opinie współczesnych ekspertów i specjalistów**

*Tekst redakcyjny*

#### **Wojny współczesnych plemion 235**

O naszym wewnętrznym przymusie dominowania nad innymi

*Lidia Czarkowska*

#### **Nasze gatunkowe słabości i nasze moce... 244 na celowniku**

Popędy i potrzeby jako klucze do wywierania wpływu

*Kamil Sobolewski*

#### **Konflikt jako fundament równowagi 260**

Wybór ekonomiczny jako alternatywa wobec wojny  
na przykładzie rynków finansowych

Jarosław Duczmalewski

## **Kieruj przeciwnikiem tak łatwo, jak sobą**

277

Filozofia walki wręcz i ekonomia działania

Rozmowa z prof. Jerzym Bralczykiem

## **Wojna jako forma komunikacji**

292

O naturze języka i naturze ludzkiej

Tomasz Rawski

## **Wojny na słowa**

301

Językowe instrumenty dominacji i narzucania własnej wizji świata

Barbara Drapikowska

## **Strategiczne zarządzanie percepcją**

318

Atak na społeczeństwo w wizji Jurija Biezmienowa

Tomasz Formicki

## **Bezforemność**

339

Wojny sieciowe i doktryna swarmingu jako współczesne emanacje *Bezforemności* postulowanej przez Sun Zi

Tekst redakcyjny

## **Moc i Forma**

355

Zarządzanie parametrami zdolności bojowej własnej i przeciwnika

Tekst redakcyjny

## **Koncentracja siły ognia**

366

Eksport i adaptacja koncepcji poza sferą ich oryginalnego sukcesu

Piotr Plebaniak

## **Teoria królowej i teoria króla**

372

*Pustka i Petnia* w chińskich oraz zachodnich wzorcach toczenia wojen

Piotr Gąstał

## **Pełnia i siły specjalne**

Parametry siły bojowej na praktycznym przykładzie

389

*Tekst redakcyjny*

## **Gdzie leży środek ciężkości konfliktu?**

Wzorce rozpoznania kluczowego aspektu zmagania

394

Andrzej Zapałowski

## **Generowanie przemożnej siły**

Morale, uzbrojenie, organizacja, doktryna. Filozofia i elementy składowe siły bojowej

399

Witold M. Orłowski

## **Zasoby dla zwycięstwa**

Ekonomia i wytyczne dla budowania siły oddziaływania

415

*Tekst redakcyjny*

## **Coś lepszego niż magia – inżynieria**

Nauka i technika jako generatory instrumentów oddziaływania

429

*Tekst redakcyjny*

## **Dlaczego drenaż mózgów nie jest postrzegany jako akt wojny?**

O źródłach bogactwa narodów słów kilka

435

Wojciech Duszyński

## **Jak zdobyć szacunek i posłuch podwładnych**

Antyczny dwugłos Ksenofonta i Sun Zi

442

Leszek Elak

## **Współczesny oficer dyplomowany**

### **Sił Zbrojnych RP**

Błędy i prawidłowe rozwiązania w kształtowaniu decydenta współczesnych konfliktów

461

*Tekst redakcyjny*

## **Przypadkowe spotkanie nieprzypadkowego człowieka** 474

Żartobliwe obserwacje cywila nt. dowodzenia

*Jarosław Kraszewski*

## **Dowódca ma mieć wizję!** 476

Wytyczne dla dowódcy we współczesnej praktyce wojskowej

*Krzysztof Fudalej*

## **Wytyczne czy zadanie?** 489

### **Dwie filozofie dowodzenia**

*Auftragstaktik* oraz *Befehlstaktik*: Realizacja zadania, inwencja i struktura przepływu decyzji

*Łukasz Golowanow*

## **Nowe narzędzia, nowe zasady** 504

Jak przełomy techniczne zmieniają przestrzeń decyzyjną konfliktów zbrojnych

*Radostaw Sikora*

## **Morale – najpotężniejsza broń w arsenale polskiej husarii** 519

Rola jednostek elitarnych na polu bitwy XVII wieku na przykładzie husarii

*Naval*

## **Czubek włóczni** 530

Wojownik, żołnierz, operator oraz ich rola na historycznym i współczesnym polu walki

*Andrzej „Wodzu” Kruczyński*

## **Władcy gromów** 550

Jednostki elitarne i oddziały specjalne jako narzędzie w rękach decydenta politycznego

Andrzej Byrt

**Suaviter in modo, fortiter in re** 575

Siła argumentów, a nie argument siły? Instrumentarium dyplomaty w anegdotach i spostrzeżeniach

Piotr L. Wilczyński

**Ultima ratio regum** 595

Wojna jako instrument polityki

Grzegorz Antoszek

**Casus belli w spojrzeniu wstecz** 610

Błędne percepcje przetomowych wydarzeń geopolitycznych

Bogusław Chrabota

**O wojnie narracji** 625

Historię piszą ci, co przeżyli

Tekst redakcyjny

**Strategiczne narracje** 636

Ideologie i opowieści w służbie oraz na przeszkodzie imperiom

Tekst redakcyjny

**Wypowiedzi dokonawcze** 638

czy dokonania wypowiedzialne?

O wyrażeniach performatywnych i działaniu za pomocą słów

Tekst redakcyjny

**Rozliczalność i ukrywanie oddziaływań** 642

Instrumenty ukrywania oddziaływań i ucieczki przed odpowiedzialnością

Marian Gorynia

**W biznesie jak w miłości – wszystkie chwyt** 652

dozwolone

Nieszablonowe myślenie i amoralność

Michał Wawrykiewicz

## **Batalie prawne**

650

Ich cele i sposoby oraz arsenat prawnika

Wojciech Szewko

## **Tyś słabszy, jedyna broń słabszego – terroryzm**

668

Narzędzia oddziaływania słabszej strony konfliktu asymetrycznego

*Tekst redakcyjny*

## **Idee są kuloodporne**

681

Sity napędowe ludzi czynu, przywódców i narodów. I kół historii

*Tekst redakcyjny*

## **Czy przyszłość wpływa na teraźniejszość?**

684

Cybernetyka jako narzędzie odczytywania intencji przeciwnika

*Tekst redakcyjny*

## **Emocje kontra rozum**

686

Sterowanie decyzjami wyborców za pomocą konstrukcji przekazu

Tomasz Witkowski

## **Inteligencja makiaweliczna**

688

Wykorzystajmy nasz wrodzony talent do zawiadywania relacjami społecznymi

*Tekst redakcyjny*

## **Homo sapiens sapiens (z łac. złośliwe małpy)**

702

Atrybuty mentalne uczestników i decydentów konfliktów

*Tekst redakcyjny*

## **„Tylko martwi zobaczą koniec wojny”**

705

Słowo końcowe

## **Aneksy**

**Bibliografia książek polecanych przez  
współautorów** 710

**Bibliografia wybranych pozycji książkowych  
w dorobku współautorów** 713

**Prezentacja usług szkolenia i konsultacji  
oferowanych przez współautorów** 715

**Słowo o elementach symbolicznych i znaczeniu  
kaligrafii zamieszczonych w tomie** 717

**Pozdrowienie adeptów traktatu mistrza Suna** 720